

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Ιατρικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΚΒΒ102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A (1^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βιολογία των Βλαστικών Κυττάρων και Εφαρμογές στην Αναγεννητική Ιατρική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
<i>Διαλέξεις</i>		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων (μεταπτυχιακό μάθημα κορμού)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1813		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται να εμβαθύνουν στην κατανόηση βασικών αρχών της σύγχρονης βιολογίας μέσα από τη μελέτη των βλαστικών κυττάρων και να κατανοήσουν μια από τις πιο σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις προερχόμενες από το πεδίο της βιοτεχνολογίας υγείας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:-

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από τη βιβλιογραφία ή από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Ενότητα 1: Βιολογικές ιδιότητες και χαρακτηριστικά βλαστικών κυττάρων**

Πραγματευόμενα θέματα:

Γονιμοποίηση και προ-εμφυτευτική ανάπτυξη / ολοδυναμία, Μετεμφυτευτική ανάπτυξη – οργανογένεση, Κύτταρα της βλαστοκύστης / πολυδυναμία (pluripotency), Απομόνωση και καλλιέργεια εμβρυονικών βλαστικών κυττάρων, Μέθοδοι ελέγχου πολυδυναμίας, Πρόδρομα γαμετοκύτταρα, Αυτο-ανανέωση / κυτταρικός κύκλος, Συνθήκες διατήρησης αυτο-ανανέωσης / πολυδυναμίας *in vitro*, Το γονιδιακό ρυθμιστικό δίκτυο των εμβρυονικών βλαστικών κυττάρων, Το επιγενετικό τοπίο των εμβρυονικών βλαστικών κυττάρων, Οι σηματοδοτικές οδοί των εμβρυονικών βλαστικών κυττάρων, Η μετάβαση από την πολυδυναμία στην πλειο/ολιγοδυναμία, Επαναπρογραμματισμός σωματικών κυττάρων / επαγόμενα βλαστικά κύτταρα, «Πλαστικότητα» / δια-διαφοροποίηση, Βλαστικά κύτταρα ενηλίκου / Θώκος (niche), Καρκινικά «βλαστικά κύτταρα»

- **Ενότητα 2: Εργαστηριακή χρήση και εφαρμογές βλαστικών κυττάρων**

2Α. Κατευθυνόμενη διαφοροποίηση βλαστικών κυττάρων *in vitro*

Πραγματευόμενα θέματα:

Διαφοροποίηση εμβρυονικών βλαστικών κυττάρων προς διάφορες κατευθύνσεις / μεταβατικά στάδια, Διαφοροποίηση βλαστικών κυττάρων ενηλίκου / πρόδρομοι, Σηματοδοτικές οδοί και ιστο-ειδική διαφοροποίηση, *In vitro* διαφοροποίηση και εξαλλαγή

2Β. Εφαρμογές στην Αναγεννητική Ιατρική

Πραγματευόμενα θέματα:

Εγγενής αναγεννητική ικανότητα ιστών, Παραγωγή ιστών *ex vivo*, οργανοειδή, Ικρίσματα / μηχανική ιστών, Αυτόλογα μοσχεύματα, Κυτταρική θεραπεία υποκατάστασης, Κυτταρική θεραπεία κακοηθειών

Αντικείμενο-στόχοι:

Εμβάθυνση στην κατανόηση βασικών αρχών της σύγχρονης βιολογίας μέσα από τη μελέτη των βλαστικών κυττάρων και κατανόηση μιας από τις πιο σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις προερχόμενες από το πεδίο της βιοτεχνολογίας υγείας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διδάσκεται σε μικρές ομάδες φοιτητών μέσω παραδόσεων, όπου συμμετέχουν διδάσκοντες από διαφορετικά γνωστικά πεδία και ερευνητικές εξειδικεύσεις.</p>																													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Παρουσίαση διαφανειών (powerpoint slides) και videos στο πλαίσιο των παραδόσεων του μαθήματος. Πρόβλεψη για τη λειτουργία συστημάτων ηλεκτρονικής ψηφοφορίας (EVS). Όλες οι διαφάνειες και τα videos καταχωρίζονται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου, στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-course) και είναι ελεύθερα προσβάσιμα από τους φοιτητές. Επικαιροποίηση των διαφανειών του μαθήματος γίνεται τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο (κάθε ακαδημαϊκό έτος). Επίσης, γίνεται χρήση των δυνατοτήτων που προσφέρει η πλατφόρμα e-course (ανάρτηση quizzes, ερωτηματολογίων, σύντομων προβλημάτων προς επίλυση, σχολιασμός απαντήσεων φοιτητών από τον διδάσκοντα), οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε επιπρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. videos, σημαντικά συναφή άρθρα από τη διεθνή βιβλιογραφία) αναρτημένο στην πλατφόρμα e-course. Επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται μέσω της πλατφόρμας e-course (http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1813) και μέσω η-μηνυμάτων στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των διδασκόντων που είναι διαθέσιμες στους φοιτητές.</p>																													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 1046 1013 1104">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1016 1046 1355 1104">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 1108 1013 1144">Διαλέξεις (διδασκόντων)</td> <td data-bbox="1016 1108 1355 1144">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1149 1013 1184">Ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1016 1149 1355 1184">10</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1462 1013 1496">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1016 1462 1355 1496">45</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (διδασκόντων)	35	Ανάλυση βιβλιογραφίας	10																					Σύνολο Μαθήματος	45
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																													
Διαλέξεις (διδασκόντων)	35																													
Ανάλυση βιβλιογραφίας	10																													
Σύνολο Μαθήματος	45																													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική και αγγλική Μέθοδοι: (α) Ενδιάμεση αξιολόγηση μέσω σύντομων ερωτήσεων εμπέδωσης που απαντώνται και συζητούνται με τους φοιτητές στο πλαίσιο των επιμέρους θεματικών ενοτήτων (β) Ανάθεση άρθρων από τη διεθνή βιβλιογραφία για παρουσίαση από κάθε φοιτητή στο τέλος του εξαμήνου: οι παρουσιάσεις βαθμολογούνται από τους διδάσκοντες και ο βαθμός από τις παρουσιάσεις αυτές συνυπολογίζεται κατά 20% στον τελικό βαθμό του μαθήματος (γ) Γραπτή τελική εξέταση (συνυπολογίζεται κατά 80% στον τελικό βαθμό του μαθήματος) Ενδεικτικά, η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει:</p>																													

	<p>Ερωτήσεις σύντομης απάντησης Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ενός θέματος Ερωτήσεις συνδυασμού ύλης από διάφορα κεφάλαια Ερωτήσεις που απαιτούν κριτική σκέψη/αιτιολόγηση</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης: Επιτυχής εξέταση στην τελική γραπτή δοκιμασία επί του συνόλου της ύλης του μαθήματος που διδάσκεται κάθε χρονιά, όπως καθορίζεται από τα μαθήματα που έχουν γίνει, είτε διά ζώσης είτε διαδικτυακά (ορισμένα μαθήματα προσκεκλημένων ομιλητών από ιδρύματα εκτός Ιωαννίνων ή από το εξωτερικό μπορεί να είναι διαδικτυακά), και από το εκπαιδευτικό υλικό που αναρτάται στη σελίδα http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=1813. Η βαθμολόγηση γίνεται με βάση την κλίμακα του 10 και ακρίβεια $\pm 0,5$ (βαθμοί από +0,25 και άνω ή +0,75 και άνω στρογγυλοποιούνται στο +0,5 ή +1,0, αντίστοιχα, βαθμοί κάτω του +0,25 ή +0,75 μένουν στο +0,0 ή +0,5 αντίστοιχα). Στον τελικό βαθμό συνυπολογίζεται κατά 20% η βαθμολογία των παρουσιάσεων ερευνητικών άρθρων από τη βιβλιογραφία. Τα γραπτά παραμένουν στα αρχεία του ΔΔΠΜΣ (γραφείο Διευθυντή) για μια διετία τουλάχιστον και είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές για ενδεχόμενη ανάλυση αποριών και διευκρινίσεις επί θεμάτων και των απαντήσεών τους. Οι ημερομηνίες επανεξέτασης αποτυχόντων φοιτητών ορίζονται σε συνεννόηση με τον Υπεύθυνο μαθήματος και μπορούν να προγραμματιστούν το αργότερο μέχρι το τέλος του β' εξαμήνου (πρώτη επανεξέταση) ή του γ' εξαμήνου (δεύτερη επανεξέταση). Ενδεχόμενη αποτυχία μετά και τη δεύτερη επανεξέταση αποτελεί λόγο διαγραφής του φοιτητή από το πρόγραμμα και εξετάζεται ανά περίπτωση από την Συντονιστική Επιτροπή του ΔΔΠΜΣ, η οποία προτείνει σχετικές ενέργειες ή αποφάσεις στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του ΔΔΠΜΣ. Οι διαδικασίες εξέτασης και τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται στον Κανονισμό Σπουδών του προγράμματος που περιλαμβάνεται στο αντίστοιχο ΦΕΚ και είναι προσβάσιμα στην ιστοσελίδα http://msc-mcbb.ac.uoi.gr.</p>
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ερευνητικά άρθρα από τη σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία (peer-reviewed articles) και κεφάλαια από textbooks που προτείνονται από κάθε διδάσκοντα για το αντικείμενο της ενότητας που διδάσκει. Η βιβλιογραφία αυτή είναι διαθέσιμη στην αντίστοιχη σελίδα του e-course. Ενδεικτικά, δίνονται προς μελέτη κεφάλαια από τα βιβλία Molecular Cell Biology 8e (Lodish, 2019) και άρθρα από περιοδικά όπως Nature, Cell, Science, Mol Cell, Dev Cell, Dev Growth Differ, Stem Cell Res, Biomaterials, κ.ά.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

βλ. <http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1813>